

Výroční zpráva Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně za rok 2013

Kladno, březen 2014

Obsah

1.	Základní údaje	s. 1
2.	Hospodaření SVMK	s. 1
3.	Správa a ochrana sbírek	s. 2
4.	Vlastní badatelská činnost SVMK	s. 3
5.	Využití muzejních fondů badateli	s. 3
6.	Vzdělávací a publikační činnost	s. 4
7.	Restaurátorské a konzervátorské práce	s. 6
8.	Stálé expozice, výstavy a akce	s. 6
9.	Vzdělávací programy a další aktivity pro školy	s. 9
10.	Propagace činnosti muzea	s. 10
11.	Účast na seminářích a školeních, další vzdělávání	s. 10
12.	Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů	s. 11
13.	Fotografická dílna	s. 12
14.	Modernizace výpočetní techniky	s. 12
15.	Opravy a udržování	s. 12
16.	Provozní náklady SVMK	s. 13
17.	Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2013	s. 14

1. Základní údaje

Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně (dále jen SVMK) je příspěvkovou organizací, zřizovanou Středočeským krajem. Ve stálém pracovním poměru pracovali v SVMK v Kladně k 31. 12. 2013 tyto pracovníci: Mgr. Karel Drvola – historik, kurátor sbírek archeologické, kovy-dřevo (0,8 úvazku); Renáta Jechortová – hlavní účetní; Hana Kalousová – mzdová účetní (0,5 úvazku); Mgr. Lukáš Krinke – botanik, kurátor přírodovědných sbírek; PhDr. Zdeněk Kuchyňka – ředitel, historik, kurátor sbírek výtvarného umění, písemností a tisků, map a plánů; Alice Nešlehová – referent správy majetku, asistentka ředitele; Jiří Štěpánek – knihovník; Jaroslav Vyšín – konzervátor; Mgr. Ivana Zágnerová – pedagog volného času, propagace. Pracovníci Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích k 31. 12. 2013: Mgr. Dominika Havlová – výstavář, pedagog volného času (0,75 úvazku); František Korynta – údržba; Jiří Kratochvíl – údržba, řidič (0,75 úvazku); Pavel Rolinec – vedoucí, propagace; Petra Vránová – pokladní (0,75 úvazku); Hana Vyšínová – pokladní, administrativní pracovnice; MgA. Tomáš Voldráb – kurátor sbírek. Funkce pokladních v kladenském sídle muzea, všech průvodců a správce budovy v Kladně byly kvůli snížení příspěvku zřizovatele a tedy i potřebě snížit provozní náklady obsazeny na dohody o pracovní činnosti, protože organizace v tomto případě nemusí platit dovolenou a příspěvek na stravné. Z uvedených pracovníků v trvalém pracovním poměru mělo 6 vysokoškolské vzdělání příslušného směru, 1 vyšší odborné vzdělání, 2 středoškolské vzdělání příslušného směru, 2 vyučení v oboru a 2 pracovnice základní vzdělání.

SVMK v roce 2013 plnilo tyto hlavní úkoly:

1. postupné opravy Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích
2. revize podsbírek: mineralogická, numizmatická a petrografická
3. příprava výstav
4. příprava a zajištění *Muzejní noci*
5. příprava a zajištění fotosoutěže *Kladno a jeho pozapomenutá zákoutí*
6. příprava a zajištění *Svatováclavských slavností na Budči*
7. realizace vzdělávacích programů pro ZŠ a SŠ *Cesta do pravěku, Projdi se Kladnem, Cesta do středověku, Cesta do 19. století*
8. restaurování a konzervace sbírkových předmětů
9. vydání sborníku *Posel z Budče a drobných tisků k výstavám.*

Dále SVMK zajišťovalo běžné provozní úkoly. V další části se budeme jednotlivým činnostem SVMK a nákladům na ně věnovat podrobněji.

Muzeum je členem Asociace muzeí a galerií České republiky. Ředitel SVMK PhDr. Zdeněk Kuchyňka pracuje od října 2012 v Exekutivě Asociace muzeí a galerií ČR a Mgr. Lukáš Krinke je od května 2013 předsedou Botanické komise AMG. Muzeum je také kolektivním členem Klubu přátel hornických tradic Kladno, o. s., který sdružuje zájemce o hornickou minulost Kladenska. Klub úzce spolupracuje s pobočkou muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích při akcích, které se ve skanzenu konají (např. Den horníků).

2. Hospodaření SVMK

Příspěvek zřizovatele na provoz (včetně vrácených peněz z pronájmu, grantu z fondu hejtmána a příspěvku na natočení filmu *Konec horníků na Kladně*) v uvedeném roce činil **9.289.750,- Kč** a byl SVMK k 31. 12. 2013 převeden v plné výši. Vlastní příjmy

SVMK ze vstupného a služeb činily **343.241,- Kč**, z prodeje publikací a propagačních předmětů **105.674,- Kč**, dotace od Statutárního města Kladna **83.000,- Kč**. Za poskytnutí služeb spojených s natáčením filmů a televizního seriálu První republika v HS Mayrau muzeum kromě nájemného získalo **61.263,- Kč**. Díky razantním úsporným opatřením, zejména snížení počtu pracovníků na stálý pracovní poměr, bylo hospodaření muzea vyrovnané. Podrobnější rozbor výdajů a příjmů z jednotlivých činností je uveden níže v jednotlivých oddílech.

Celkové výnosy	10.577.220,84 Kč
Celkové náklady	10.577.220,84 Kč

3. Správa a ochrana sbírek

Ve Sbirce Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně zapsané v CES pod evidenčním číslem MKL/002-05-07/156002 bylo v 18 podsbírkách k 31. prosinci 2013 evidováno 34.141 inventárních nebo přírůstkových čísel sbírkových předmětů (v závorce uveden počet obrazových záznamů k digitalizovaným evidenčním kartám):

Archeologie	9383
Botanická	329
Desky, nahrávky	193
Fotografie, filmy	3722 (3266)
Knihy	1303
Kovy, dřevo	1401
Mapy a plány	415
Mayrau	225
Mineralogická	1581
Numizmatická	4083 (3290)
Paleontologická	1335
Petrografická	333
Písemnosti a tisky	6188 (855)
Sklo, porcelán	824 (824)
Textil	1278 (1278)
Výtvarného umění	845 (844)
Zoologická	136 (24)
Přírůstky v chronologické evidenci	567

Mezi nově zapsanými 75 přírůstkovými čísly jsou například: 2 bronzové sekerky nalezené na polích u Nové Studnice a Velké Dobré (př. č. 1 a 2/2013), fotografie Kladna a osobností (př. č. 3/2013 až 11/2013), dermoplastické preparáty ptáků a savců, na jejichž zakoupení získalo muzeum dotaci od Komise pro životní prostředí Rady města Kladna (př. č. 14-19/2013; 70-74/2013). V Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích (př. č. 20-69/2013) jsou to předměty z oblasti důlní laboratorní techniky, pocházející z bývalých laboratoří Pražské železářské společnosti. Mezi nejzajímavější patří Heyrovského polarograf, výrobek Zbrojovky Brno z roku 1947.

Aktualizace údajů v Centrální evidenci sbírek byla provedena v srpnu 2013 (MK ji ale potvrdilo až v lednu 2014).

Jednotlivé depozitáře spravovali tito muzejní pracovníci: fotografie a negativy – J. Vyšín (3.722 inv. č.); paleontologie, mineralogie, petrografie, botanika, zoologie – L. Krinke (3.714 inv. č.); textil, sklo-porcelán – R. Junková, vzhledem k dlouhodobé pracovní neschopnosti a následném odchodu na MD se o podsbíрку textilu stará I. Zágnerová a o sklo, porcelán J. Vyšín (2.102 inv. č.); archeologie, kovy-dřevo – K. Drvola (10.784 inv.);

výtvarné umění, písemnosti a tisky, numizmatika, mapy a plány, sbírková knihovna, desky a nahrávky - Z. Kuchyňka (13 027 inv. č.); sbírka HS Mayrau – T. Voldráb (225 inv. č.) – do této oborové sbírky jsou v souvislosti s tříděním postupně zapisovány předměty v HS Mayrau, které nebyly předchozím vlastníkem evidovány jako sbírkové předměty.

V roce 2013 byla dokončena inventarizace podsbírek kovy-dřevo; fotografie, filmy; mineralogická, paleontologická a petrografická a inventarizační zápisy byly k datu 31. 3. 2013 zaslány odboru movitého kulturního dědictví MK ČR. Zároveň byla zahájena obrazová dokumentace spojená s inventarizací podsbírkou numizmatiké. Do konce roku 2013 bylo fotograficky zdokumentováno 3290 sbírkových předmětů a fotografie přiřazeny k evidenčním kartám. Celkem bylo za léta 2012-2013 zinventarizováno 11 866 inventárních čísel sbírkových předmětů.

Pro podsbírkou mineralogická a petrografická byly zakoupeny archivní krabičky od firmy EMBA, jimiž budou nahrazeny staré a nevhodné obaly, z nichž některé jsou napadeny plísní. Na jejich nákup získalo muzeum příspěvek z programu ISO D Ministerstva kultury ČR ve výši 50% celkové ceny 32.000,- Kč, tj. 16.000,- Kč.

V depozitářích byla průběžně měřena teplota a vlhkost a kontrolována minimálně jednou týdně. Vhodné klima bylo udržováno s pomocí odvlhčovačů.

Vzhledem k malé kapacitě depozitářů, takže některé sbírky jsou uloženy v pronajatých prostorách, byl připraven projekt rekonstrukce nevyužitých prostor v přízemí budovy hornických šaten v HS Mayrau na depozitáře. V roce 2012 byl zpracován projekt, získáno stavební povolení a začala příprava žádosti na získání finančních prostředků z Finančních mechanismů EHP/Norska 2009 – 2014. V roce 2013 byl ale termín podávání žádostí několikrát odsunut a výzva byla vyhlášena až 21. března 2014.

Náklady na nákup sbírek	25.445,- Kč
Náklady na provoz a údržbu zabezpečovacího zařízení	51.093,- Kč
Náklady na nákup obalů na sbírky	32.000,- Kč

4. Vlastní badatelská činnost SVMK

I po skončení projektu DE06P04OMG006 Roubalův herbář a kartotéka flóry Kladenska jako podklad historických změn květeny regionu pokračoval Mgr. Lukáš Krinke ve zpracovávání části získaných dat za účelem publikace příspěvku k flóře Bílichovské části Džbánu. Dále sledoval stav populací ohrožených a chráněných druhů *Gagea bohemica*, *Adonis vernalis*, *Cypripedium calceolus*, *Gentianopsis ciliata* a *Gentianella amarella* na Kladensku (zejména v přírodních parcích Povodí Kačáku, Džbán a Okolí Okoře a Budče). Prováděl sběr floristických dat a herbářového materiálu v potenciálně zajímavých lokalitách vzhledem k možnosti vyhlášení nových významných krajinných prvků v regionu.

PhDr. Zdeněk Kuchyňka pokračoval ve sbírání dokladů o adventních a vánočních zvycích na Kladensku ve 20. století.

MgA. Tomáš Voldráb dokumentoval zanikající objekty průmyslové architektury.

5. Využití muzejních fondů badateli

Z muzejních fondů je hlavně využívána sbírková knihovna, sbírky fotografií, písemností a tisků. Za rok 2013 eviduje SVMK 19 badatelských návštěv, které prezenčně využily muzejních fondů. Z depozitáře kovy – dřevo např. Milan Hlásenský a Pavel Trapl (*Lovecké zbraně*), Tereza Berdychová (disertační práce *Historie a vývoj rohových*

hudebních nástrojů 1750 – 1900) a Jan Králík z Národního technického muzea (*Historická kola 1870 – 1890*).

Ze sbírek SVMK bylo zapůjčeno 80 sbírkových předmětů Statutárnímu městu Kladnu na výstavu Kladno – doly – hutě, která se konala v Zámecké galerii města Kladna od 23. 8. do 15. 9. 2013. Dále bylo 19 sbírkových předmětů zapůjčeno na výstavu Ptáci se vracejí!, která se konala v Muzeu Cheb ve dnech 13. září až 24. listopadu 2013.

Z badatelských dotazů připomínáme např. dotaz Jiřího Militkého z Národního muzea v Praze ohledně práce kladenského amatérského archeologa Eduarda Lorbera a jeho podílu na získávání poznatků o pokladu keltských mincí nalezených na oppidu ve Stradonicích, který byl autorem následně zpracován do knihy *Encyklopedie pravěkých pokladů v Čechách*. Praha 2013 (ISBN 978-80-7277-510-1).

6. Vzdělávací a publikační činnost

Přednášky (mimo ty, které jsou uvedeny v bodě 9)

Mgr. Lukáš Krinke

1. Ekologický kurz Gymnázia Kladno (Natura 2000)	Machův mlýn	5. 6. 2013
2. Terénní kurz Gymnázia V. B. Třebízského	Bílichov a okolí	6. a 7. 6. 2013
3. Terénní botanické vzdělávání ZŠ Montessori Kladno	Otvovická skála	2. 10. 2013
4. Terénní botanické vzdělávání ZŠ Montessori Kladno	Odval dolu Ronna Hnidousy	16. 10. 2013

Mgr. Lukáš Krinke byl v roce 2013 předsedou hodnotící komise pro obor Ochrana a tvorba životního prostředí v rámci krajského kola Středoškolské odborné činnosti (SOČ), které se uskutečnilo 30. dubna 2013.

PhDr. Zdeněk Kuchyňka

- Pravidelné přednášky a semináře Kladenské univerzity třetího věku obor: Toulky českou historií
Toulky českou historií

I. ročník	leden – červen 2013	11 přednášek
II. ročník	leden – červen 2013	11 přednášek
II. ročník	září – prosinec 2013	7 přednášek

Regionální dějiny Kladenska

I. ročník	září – prosince 2013	7 přednášek
-----------	----------------------	-------------
- 20 přednášek s prezentací v Power Pointu** pro Textilní odborné předměty a Stavební odborné předměty při výuce Dějin umění v rámci programu CZ.1.07/1.5.00/34.0896 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT pro SOŠ a SOU Kladno, U Hvězdy 2279 – po schválení MŠMT budou používány i na dalších školách v ČR
- Budeč a svatováclavská tradice
Gymnázium V. Beneše Třebízského Slaný 14. 3. 2013
- Adventní a vánoční zvyky na Kladensku
SVMK (pro Kladenskou univerzitu třetího věku) 26. 11. 2013
- Adventní a vánoční zvyky na Kladensku
Klub důchodců Hotel Kladno 4. 12. 2013

6. Dílo K. I. Dientzenhofera SOŠ a SOU Kladno , U Hvězdy 2279	10. 12. 2013
7. Adventní a vánoční motivy ve výtvarném umění regionu SOŠ a SOU Kladno	10. 12. 2013

PhDr. Zdeněk Kuchyňka byl v roce 2013 členem poroty mezinárodní vědomostní soutěže Lidice pro 21. století, vyhlašované Památkem Lidice a Vojenským historickým ústavem pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Jiří Štěpánek

Historie Kladenského hokeje Středočeská vědecká knihovna v Kladně 28. 10. 2013

MgA. Tomáš Voldráb

Po stopách ing. Jana Karlíka Klub důchodců Unhošť 21. 9. 2013

Publikace muzea

K zájmové Národní svatováclavské pouti na Budeč SVMK vydalo 30. číslo **Posla z Budče, Almanachu poutníků na staroslavnou Budeč**. Kladno 2013, 64 s., ISBN 978-80-904728-6-0 (náklad 350 výtisků). Almanach redigoval Z. Kuchyňka. Z obsahu: Dominik Duka, OP: Milí návštěvníci svatováclavských slavností na Budči... • Jiří Sláma: Moravská misie soluňských bratří Konstantina a Metoděje • Otakar Špecinger: Zachránce Vídně Kašpar Zdeněk Kaplír • Karel Drvola: S pcherským učitelem Josefem Švejdou za historií Kladenska a Slánska • Vladimír Černý: Sochař František Hnátek • Jaroslav Vykouk: Místa posledního spočinutí v Kladně • Tomáš Voldráb: Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích • Eva Volfová: Nově objevené náhrobníky v Tuchlovicích • Budečské letopisy • Olga Čermáková: Bibliografie 29 čísel Posla z Budče • Z nové literatury.

Dále muzeum vydávalo vlastními silami drobné propagační skládačky k výstavám. Finančně se podílelo na vydání 31. čísla Středočeského vlastivědného sborníku, v jehož redakční radě je PhDr. Zdeněk Kuchyňka. Všechny publikace jsou nabízeny i prostřednictvím elektronického obchodu na internetových stránkách muzea.

Bibliografie pracovníků SVMK

BÁBKOVÁ-HROCHOVÁ, Magda – KRINKE, Lukáš: *Botanici na Čabárně*. Věstník Asociace muzeí a galerií č. 6, 2013, s. 14-15.

ČERMÁKOVÁ, Olga: *Bibliografie 29 čísel Posla z Budče*. Posel z Budče č. 30, 2013, s. 51-64.

DRVOLA, Karel: *S pcherským učitelem Josefem Švejdou za historií Kladenska a Slánska*. Posel z Budče č. 30, 2013, s. 9-20.

DRVOLA, Karel: *Proměny kladenského muzea v 50. a 60. letech 20. století (Čas zmaru, ale i nových možností a promarněných šancí)*. Kladno 2013 (rkp.), 138 s.

(rukopis závěrečné práce Školy muzejní propedeutiky Asociace muzeí a galerií České republiky)

DRVOLA, Karel: *Poddanské městečko Kladno a jeho okolí v čase napoleonských válek*. Středočeský vlastivědný sborník č. 31, 2013, s. 20-57.

DRVOLA, Karel: *50 let od úmrtí Ludmily Kárníkové, historičky počátků uhelné těžby na Kladensku*. Hornický zpravodaj č. 4, roč. 13, 2013, s. 40-48.

KRINKE, Lukáš (lk): *Seminář muzejních botaniků na Kladensku*. Posel z Budče č. 30, 2013, s. 49-50.

KUCHYŇKA, Zdeněk: *Náměstí Karla Wittgensteina*. Kladno č. 2, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ulice Čermákova nese jméno bývalého starosty Chicaga*. Kladno č. 3, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ulice Vojtěcha Lanny*. Kladno č. 4, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Kulhánkova ulice*. Kladno č. 5, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Váňova ulice*. Kladno č. 6, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Alšova ulice*. Kladno č. 7-8, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ulice Jiřího Koláře*. Kladno č. 9, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Suchardova ulice*. Kladno č. 10, 2013, s. 6
 KUCHYŇKA, Zdeněk: *Ulice Cyrila Boudy*. Kladno č. 12, 2013, s. 6
 VOLDRÁB, Tomáš.: *Hornický skanzen Mayrau*, Věstník Asociace muzeí a galerií, č. 3, roč. 13, 2013, s. 25-26.
 VOLDRÁB, Tomáš.: *Hornický skanzen Mayrau*, Posel z Budče, č. 30, 2013, s. 40-43.

Náklady na vydání publikací	74.384,24 Kč
Výnosy z prodeje publikací	72.984,00 Kč

7. Restaurátorské a konzervátorské práce

V konzervátorské dílně pracoval Jaroslav Vyšín (dřevo, kovy, keramika z archeologických nálezů, fotodokumentace). V roce 2013 byl preventivně 2x ošetřen a konzervován těžní stroj Ringhoffer z roku 1905, Ruston 1905 a elektrický těžní stroj Škoda z roku 1932. Dále bylo konzervováno 130 mincí z podsbírkky numizmatická a 2 bronzové sekerky z podsbírkky archeologické. Podle potřeby byly průběžně ošetřovány sbírkové předměty na výstavě.

V roce 2013 pokračovalo 3. etapou náročné restaurování Hornického praporu z Nučic z roku 1837 (inv. č. Te 447), kterou provedl akad. mal. David Frank. Restaurovaný prapor byl umístěn do kazety, aby se zabránilo jeho dalšímu poškození a mohl být vystaven. Na tuto etapu získalo muzeum z programu ISO D od Ministerstva kultury částku 36.045,- Kč.

Nákup materiálu na konzervování	534,-- Kč
Náklady na restaurování	72.090,-- Kč

8. Stálé expozice, krátkodobé výstavy a akce

V budově muzea byly přístupné tři části stálé historické expozice - Pravěk Kladenska, Od tvrzí k baroknímu zámku a Od městečka ke královskému hornímu městu.

Pobočka muzea Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích nabídla návštěvníkům dva okruhy, při nichž se mohli seznámit s pracovním dnem horníků a projít cestou, kterou každý den horníci pracující pod zemí absolvovali. Kromě expozic báňského záchranářství a měřictví, výstavy děl sochaře Ladislava Nováka a štol je nepochybně nejatraktivnější soubor tří historických těžních strojů: parní stroje Ringhoffer z roku 1905 a Ruston 1905 a elektrický těžní stroj Škoda z roku 1932. Děti mají možnost si vyzkoušet industriální dětské hřiště vybudované v roce 2010 podle návrhu výtvarnice Lenky Klodové.

Další pobočku Objekt stálého lehkého opevnění vz. 37 typu A-200 zabudovaný do tělesa komunikace č. III/2015 vedoucí mezi obcemi Dolní Bezděkov a Bratronice s výstavou dokumentů týkajících se tzv. Pražské čáry zpřístupňuje návštěvníkům nájemce objektu Radan Lášek.

Součástí prohlídkového okruhu v kladenském zámku, který provozuje město Kladno, zůstaly expozice Štola a kaple sv. Vavřince, v nichž jsou vystaveny sbírkové předměty SVMK, které byly městu dlouhodobě zapůjčeny.

V roce 2013 SVMK nabídlo návštěvníkům 10 nových krátkodobých výstav v budově muzea:

Výsledky fotosoutěže 11. 1. – 10. 3. 2013

8. ročník výstavy vybraných snímků zaslaných do fotosoutěže Příroda Kladenska. *Kurátor Jaroslav Vyšín.*

Jak bydlely panenky 15. 3. – 2. 6. 2013

Výstava ze sbírky soukromé sběratelky a Oblastního muzea v Lounech. *Kurátor Jiřina Štauberová, OM Louny.*

Miloslav Radoměřský - pastely 15. 3. – 21. 4. 2013

Výstava pastelů zachycujících město Slaný a jeho okolí. *Kurátor Ivana Zágnerová.*

Škola v pohodě aneb aby učení nebolelo 26. 4. – 9. 6. 2013

Interaktivní výstava pomůcek pro žáky se specifickými vývojovými poruchami školních dovedností (žáci se speciálními vzdělávacími potřebami). Výstava ve spolupráci se 4. ZŠ Kladno. *Kurátor Ivana Zágnerová a učitelky 4. ZŠ.*

Jak semena putují krajinou & Naše národní parky 14. 6. – 25. 8. 2013

Výstava k 50. výročí založení KRNAPu přibližující způsoby šíření semen a plodů na příkladu chráněných rostlin Krkonoš byla doplněna výstavou fotografií českých národních parků. *Kurátor Lukáš Krinke.*

Mařákoví žáci znovu v akci! 1. 9. – 29. 9. 2013

Obrazy z letní týdenní krajinářské dílny na téma člověka v krajině pro studenty a dospělé z roku 2012, kterou pořádala Lektorská oddělení Národní galerie v Praze v Zákolanech a okolí. *Kurátor Monika Sybolová, NG Praha.*

Jan Podracký 6. 9. – 17. 11. 2013

Výstava děl malíře Jana Podrackého k 70. výročí jeho umučení nacisty. *Kurátor Pavel Koukal.*

Dvacet let Korálku 4. 10. – 10. 11. 2013

Výstava tvorby žáků Speciální a praktické školy Korálek při výročí 20 let. *Kurátor Ivana Zágnerová a učitelky Korálku.*

Jen na Kladně jezdí mandelinky 22. 11. 2013 – 12. 1. 2014

60 let kladenské MHD, co bylo před ní a co být mohlo. *Kurátor Karel Drvola.*

Ladovská zima 22. 11. 2013 – 9. 2. 2014

Konfrontace obrázků J. Lady připomínajících život a zvyky našich předků v zimním období s kladenskou skutečností ve 2. polovině 20. století. *Kurátor Zdeněk Kuchyňka.*

V Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích bylo v roce 2013 uspořádáno 5 nových krátkodobých výstav:

Míchal Matzenauer - obrazy a kresby 17. 3. – 16. 6. 2013

Výstava obrazů básníka a výtvarníka spjatého s prostředím českého undergroundu z posledních deseti let. *Kurátor Dominika Havlová.*

Jaro 20. 3. – 21. 6. 2013

Tematická výstava dětských výtvarných prací ze ZŠ a MŠ z Kladna byla instalována v hornickém domku a doplněna o výtvarnou dílnu. *Kurátor Dominika Havlová.*

Horníci, stále stejná dřina 23. 6 – 13. 10. 2013

Výstava portrétů havířů v rámci století: snímky havířů z dolu Mayrau J. Kmodrase, fotografie z workshopu organizovaného J. Hankem a portréty současných horníků V. Jiráska a instruktážní filmy. *Kurátor Tomáš Voldráb.*

Vladimír Boudník Grafika „Návrat do Kladna“ 21. 10. 2013 – 30. 3. 2014

Výstava uspořádaná k 45. výročí jeho úmrtí představila Boudníkův explozionalismus a grafické techniky a připomněla jeho pracovní brigádu v kladenských hutích Poldi a seznámení s Bohumilem Hrabalem. *Kurátor Dominika Havlová.*

Vánoce 1. 12. 2013 – 12. 1. 2014

Tematická výstava dětských výtvarných prací ze ZŠ a MŠ z Kladna byla instalována v hornickém domku a doplněna o výtvarnou dílnu. *Kurátor Dominika Havlová.*

V květnu 2013 SVMK spolu s komisí Rady města Kladna pro životní prostředí vyhlásilo fotografickou soutěž Kladno a pozapomenutá zákoutí. Do uzávěrky soutěže 15. listopadu 2014 došlo na adresu muzea 132 fotografií od 27 autorů. Odborná porota složená z profesionálních fotografů a zástupců pořádajících organizací (Tomáš Lébr, Vladislav Jadwiszczok, Tomáš Voldráb) vybrala tři vítěze v každé z kategorií. Vyhlášení vítězů a vernisáž výstavy došlých fotografií se uskutečnily až 16. ledna 2014.

První akcí v Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích byl **15. února koncert Ladi Gažiové a Václava Magida**, který byl společným hudebním projektem těchto umělců ve spolupráci s V. Artamonovem a A. Klyuykovem v rámci výstavy Poušť.

Už tradičně se **30. dubna** konaly ve skanzenu **Čarodějnice**, kterým na rozdíl od předchozího roku nepřálo počasí, takže musely být kvůli trvalému dešti předčasně ukončeny, což se projevilo i na nižším počtu návštěvníků.

Při **Muzejní noci 25. května** byla oživena kovárna dolu Mayrau a návštěvníci si mohli vyzkoušet práci kovářů, v další části programu byl uveden site specific projekt DAMU a HAMU Žena v hornickém prostředí - Partitura na hrnce a vystoupila skupina alternativního folku Heřman Švihák. Následující den na ni navázal **3. ročník Kovářského sympozia**, organizovaný občanským sdružením Český kovář.

V rámci **Dne Děti** byl **31. května** pro zájemce z mateřských a základních škol připraven dětský program.

V předvečer výročí vyhlazení Lidic německými nacisty se **8. června** uskutečnila u pomníčků v Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích **pietní vzpomínka na horníky z Lidic**, které nacisté před 41 lety popravili.

Třetímu ročníku **Výstavy historických vozidel 25. srpna** opět nepřálo počasí, takže někteří vystavovatelé kvůli vytrvalému dešti předčasně odjeli. Atrakcí byla nepochybně unikátní parní lokomobila.

Vyvrcholením celoročních akcí byly oslavy **Dne horníků**, uspořádané **7. září** ve spolupráci s Klubem přátel hornických tradic Kladno, o. s. v rámci 17. setkání hornických a hutnických měst v Kladně. V rámci bohatého programu byly v řetězkových šatnách předány ceny Český permon 2013. Mimořádnou cenu Český permon 2013 za aktivní činnost při sdružování zájemců o hornickou historii a všech příznivců průmyslových památek kladenské a slánské oblasti získal Klub přátel hornických tradic Kladno, který působí při Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích.

Den Středočeského kraje 28. října si jako téma zvolil 100. výročí úmrtí zakladatele Poldiny hutě Karla Wittgensteina. Pro návštěvníky byly připraveny výtvarné dílny, promítání, besedy a především netradiční večerní prohlídka s čtením z rukopisné knihy Ladislava Čumby o Karlu Wittgensteinovi.

Program **S lampou do podzemí 16. listopadu** nabídl především dětským návštěvníkům možnost vyrobit si vlastnoručně lampičku, s níž se pak vydali do strašidelného podzemí dolu Mayrau hledat poklad.

V prosinci se pak dvakrát uskutečnily **Čertoviny**, pořádané **1. prosince** pro dětské návštěvníky, spojené s mikulášskou nadílkou a ukázkami práce kovářů v kovárně bývalého dolu Mayrau. A **5. prosince** se pak **Čertoviny** konaly pro předem objednané školy.

Na základě dohody s Římskokatolickou farností v Roztokách u Prahy zajišťovalo SVMK i v roce 2013 průvodcovskou službu na národní kulturní památce Budeč u Zákolan, a to každý víkend od konce května do konce září a o svátcích 5. a 6. července 2013. SVMK se dále spolupodílelo na uspořádání 24. národní svatováclavské pouti na Budeč 28. září 2013. Ve spolupráci s obcí Zákolany uspořádalo muzeum 29. září 2013 na Budči **Svatováclavské slavnosti** s ukázkami dobových řemesel, historickým šermem skupiny Thorax z Kladna, kejklířem Vojtou Vrtkem, divadlem D 21 z Prahy, které sehrálo pohádky Ferda Mravenec a Fimfárum.

Podrobnosti o jednotlivých výstavách a akcích včetně obrazové dokumentace jsou na internetových stránkách muzea www.omk.cz a Hornického skanzenu Mayrau ve Vinařicích mayrau.omk.cz.

Muzejní výstavy, vernisáže, přednášky, Bio Orion a další akce včetně programů pro školy v budově muzea v Kladně navštívilo za rok 2013 celkem **4.025 návštěvníků** (101,13% návštěvnosti za rok 2012). Budeč navštívilo jednotlivě i ve skupinách **2.583 návštěvníků** (108,48% návštěvnosti za rok 2012), kteří využili nabízených průvodcovských služeb, nově převzatý objekt opevnění tzv. Pražské čáry u Bratronic **270 návštěvníků** (238,93% návštěvnosti za rok 2012) a Hornický skanzen Mayrau ve Vinařicích **9.427 návštěvníků** (86,45% návštěvnosti za rok 2012). Celková návštěvnost SVMK **16.302 návštěvníků** je o 6,17% nižší než v roce 2012.

Příjmy ze vstupného

343.241,00 Kč

9. Vzdělávací programy a další aktivity pro školy

V souladu se Strategickým marketingovým plánem se SVMK soustředilo na práci se školami. Školám byly nabízeny dopolední vzdělávací programy Cesta do pravěku, Cesta do středověku, Cesta do 19. století, Projdi se Kladnem, Kladno za Protektorátu Čechy a Morava. Školních programů se zúčastnilo 753 školáků a pedagogů. K výstavám Jak bydlely panenky byl připraven dětský kout, k výstavě Jak semena putují krajinou proběhl doprovodný program s odbornou a výtvarnou dílnou. Výstavu Jen na Kladně jezdí mandelinky doplnil kout a pracovní list. Pracovní listy jsou k dispozici i pro školní výpravu na Budeč.

Pro veřejnost uspořádalo muzeum 11 přednášek a besed:

Noční hlasy kladenské přírody <i>MUDr. Vít Zavadil, Buštěhrad</i>	17. 1. 2013
Proč jsou bezobratlí lidem nepříjemní? <i>Prof. RNDr. Jaroslav Smrž, CSc. PřF UK</i>	7. 2. 2013
Mikoláš Aleš aneb Těžký život umělce v Čechách <i>Monika Sybolová NG Praha</i>	21. 3. 2013
Z historie pivovarnictví nejen na Kladensku <i>Ing. Václav Somol, CSc., Krupá</i>	18. 4. 2013
Sv. Jan Nepomucký - světec temna? <i>PhDr. Zdeněk Kuchyňka, SVMK</i>	9. 5. 2013
Za endemity naší květeny - rostlinné vzácnosti, které nikde jinde nenajdete <i>Doc. RNDr. Jan Suda, Ph.D. PřF UK, BÚ AV ČR, předseda redakční rady časopisu Živa</i>	20. 6. 2013
Okupace 1968 na Kladensku <i>Mgr. Karel Drvola, SVMK</i>	12. 9. 2013
Kladno benediktinské	17. 10. 2013

Jaroslav Vykouk, Kladno

Naši plazi a středoevropská herpetofauna

12. 12. 2013

RNDr. Jiří Moravec, CSc. Národní muzeum Praha

Ve spolupráci se skautským střediskem Orion Kladno nabídlo muzeum veřejnosti devět cestopisných promítání:

Stopem po Jugošce	Ondřej Chalupa a kol.	8. 1. 2013
Cesty za jeřáby	Dr. Zdeněk Souček	12. 2. 2013
Nový Zéland – země dlouhého bílého oblaku	Pažitka	12. 3. 2013
Filipíny	Petr Holzhauser	9. 4. 2013
Borneo	Lucie Halakucová	14. 5. 2013
Srí Lanka	Ing. Zuzana Filová	8. 10. 2013
Peru – přes Bílé Cordillery k Machu Picchu	MUDr. J. Pokorný	12. 11. 2013
Írán – země setkávání	Martin Krajíček	10. 12. 2013

V Hornickém skanzenu Mayrau ve Vinařicích byla Klubem přátel hornických tradic uspořádána 1 přednáška:

Využití technických staveb k novým účelům Ing. arch. Eva Dvořáková 11. 4. 2013

10. Propagace činnosti muzea

SVMK se v roce 2013 prezentovalo prostřednictvím plakátů vylepovaných v Kladně na reklamních plochách a v autobusech MHD, inzerátů v Kamelotu, ve Věstníku Asociace muzeí a galerií, na vlastních internetových stránkách www.omk.cz a mayrau.omk.cz, sociální síti Facebook, prostřednictvím médií Kladenský deník, MF, Českého rozhlasu a Radia Relax, na stránkách www.pruvodce.com, na portálech www.kdykde.cz, www.infocesko.cz, www.akce.centralbohemia.cz, a dalších. Informace o SVMK jsou také k dispozici v Pražské informační službě, v Infocentrech v Kladně a ve Slaném. Zájemcům, kteří se přihlásili, muzeum rozesílá pravidelné čtvrtletní programové bulletiny. Ty jsou ve vytištěné podobě k dispozici i v pokladně muzea a HS Mayrau. Muzeum prodává turistické známky, turistické vizitky, turistické magnetky, turistické karty Cesty ke hvězdám, pohlednice a další propagační předměty.

Díky dynamickým internetovým stránkám SVMK a HS Mayrau byly informace průběžně aktualizovány a doplňovány.

Provoz a údržba internetových stránek	13.452,-- Kč
Náklady na propagaci (tisk a výlep plakátů, inzerce)	156.361,22 Kč
Výnosy z prodeje propagačních předmětů	32.690,-- Kč

11. Účast na konferencích, seminářích a školeních, další vzdělávání

Prací *Proměny kladenského muzea v 50. a 60. letech 20. století (Čas zmaru, ale i nových možností a promarněných šancí)* v roce 2013 ukončil studium kursu Muzejní propedeutika, pořádaného Asociací muzeí a galerií ČR, Mgr. Karel Drvola. Dále se pracovníci SVMK v roce 2013 zúčastnili následujících kolokvií, seminářů a školení:

Konference Česká paměť	5. 2. 2013
Zdeněk Kuchyňka	Památník Lidice

Seminář Muzeum a návštěvník Dominika Havlová, Zdeněk Kuchyňka	25. 4. 2013 Národní muzeum, Praha
Seminář Konzervování mincí Jaroslav Vyšín	30. 5. 2013 Technické muzeum, Brno
Seminář muzejních botaniků ČR a SR¹ Lukáš Krinke	20. - 24. 5. 2013 Kladno-Čabárna
Floristický kurz České botanické společnosti Lukáš Krinke	30. 6. - 6. 7. 2013 Nová Paka
Konference Plzeňský týden kulturních fabrik Dominika Havlová	16. – 19. 9. 2013 Světovar, Plzeň
Kurs Základy redakční práce Ivana Zágnerová	21. 9. 2013 Roztoky u Prahy
X. Slánské rozhovory 2013/Památky Slaného a Slánska Lukáš Krinke, Zdeněk Kuchyňka	8. 10. 2013 Františkánský klášter, Slaný
Konference Technická muzea Tomáš Voldráb	7. 10. - 9. 10. 2013 NTM, Praha
Podzimní určovací seminář Botanické komise AMG Lukáš Krinke	22. - 23. 10. 2013 Brno
Konference Město a region v dramatickém století (Slaný a Slánsko ve 20. století) Karel Drvola, Zdeněk Kuchyňka	9. 11. 2013 Slaný
Mezinárodní konference Muzeum a změna IV. Zdeněk Kuchyňka	12. – 14. 11. 2013 Národní muzeum, Praha
Seminář z dějin hornictví a hutnictví Tomáš Voldráb, Pavel Rolínek	2. 12. 2013 NTM, Praha
Náklady na školení a semináře (bez cestovního)	2.240,-- Kč

12. Pořádání studijní knihovny, nákup knih a časopisů

V roce 2013 pokračovaly práce na uspořádání studijní knihovny a převod katalogů do elektronické podoby. Nově zkatologizováno bylo 2159 kusů časopisů a 137 kusů knih. V současné době je v elektronickém katalogu 11.746 knih. Katalog seriálových publikací je veden na kartách, z nichž bylo do elektronické podoby zatím převedeno 13.432 knihovních jednotek.

¹ Pořádalo Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, p.o. ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR

V roce 2013 přibylo koupí nebo darem do studijní knihovny 469 knihovních jednotek. Nakupovány jsou zejména encyklopedické tituly, knihy z oboru etnografie, historie, archeologie, přírodní vědy a tituly týkající se kladenského regionu (např. regionální historie, vlastivěda atd.). Pokračuje se v nákupu základních odborných časopisů, jejichž souvislé řady už ve studijní knihovně byly (Český časopis historický, Archeologické rozhledy, Památky archeologické, Časopis a Sborník národního muzea - řady historie, literární historie, přírodní vědy, Časopis Matice moravské, Český lid, Muzejní a vlastivědná práce, Severočeskou přírodou, Numismatické listy, Zprávy památkové péče, Slánský obzor, Středočeský vlastivědný sborník, Kralupský vlastivědný sborník, Soudobé dějiny). Pokračuje se rovněž v odběru časopisu Příroda (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR) výměnou za námi vydávaný almanach Posel z Budče. Do knihovny muzea jsou také bezplatně zasílána regionální periodika obcí (Naše město Stochov, Buštěhradský zpravodaj, Hostouňský zpravodaj, Žilinské listy, Zpravodaj Slánského Jazz klubu).

Pracovníci SVMK si z knihovny vypůjčili 139 knih a časopisů a badatelé k prezenčnímu studiu 23 knih.

Náklady na nákup knih a časopisů

17.284,-- Kč

13. Fotografická dílna

J. Vyšín průběžně prováděl fotodokumentaci akcí SVMK. Z digitálních fotografií jednotlivých akcí je prováděn výběr cca 10 snímků, které jsou převedeny do hmotné podoby a zakládány do alb spolu s plakátky k akcím. V souvislosti s inventarizací provedl J. Vyšín fotodokumentaci části podsbírkou fotografií a obrázky byly připojeny ke kartám v programu Bach. Data jsou zálohována na zálohovacím serveru, externích discích a na DVD.

14. Modernizace výpočetní techniky

V roce 2013 byly pro muzeum v Kladně zakoupeny nové záložní zdroje UPS. Náklady na software představují upgrady účetního a dalších programů.

Náklady na hardware

12.694,61 Kč

Náklady na software

24.148,-- Kč

Připojení na Internet 1-12/2013

4.682,-- Kč

15. Opravy a udržování

V roce 2013 probíhaly plánované i neplánované opravy nemovitostí, které muzeum spravuje. V HS Mayrau to byla především oprava terasy kantýny a zdi jámové budovy Mayrau. Zahájeny byly udržovací práce na Vlečce Důl Mayrau, požadované Drážním úřadem v Praze. Práce provádějí členové občanského sdružení Muzeum dopravní techniky Slaný. V souvislosti s tím, že provozovatel vlečky PVTKŽ Benešov, který měl vlečku pronajatou a měl na základě mandátní smlouvy i úřední povolení k jejímu provozování, ji neudržoval v provozuschopném stavu, byla mu v měsíci prosinci 2013 dána výpověď. V souvislosti s přípravou žádosti o grant na konzervování těžní věže z tzv. Norských fondů bylo provedeno zaměření těžní věže a jámové budovy a objednan projekt konzervace,

který požadoval výkonný orgán státní památkové péče. V nově získaném objektu u Bratronic byly provedeny sanační práce týkající se izolace proti pronikání vody.

Náklady na opravy a udržování	292.326,81 Kč
Vrácené nájemné HS Mayrau určené na opravy	219.750,-- Kč

16. Provozní náklady SVMK

Z provozních nákladů SVMK činí nejvýznamnější položky mzdové + ostatní osobní náklady ve výši **5.317.337,- Kč** (z toho 4.212.277,- na platy a 1.105.060,- Kč na dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce), zákonné sociální pojištění **1.696.863,- Kč**, zákonné sociální náklady (příděl 1% z objemu mzdových prostředků do FKSP + příspěvek na stravování) **119.515,77 Kč**. Průměrný plat pracovníka SVMK v roce 2013 činil **22.689,- Kč** a stejně jako v předchozích letech byl hluboko pod celostátně statisticky zjišťovanou průměrnou mzdou (dle vyhlášky MPSV č. 324/2012 Sb. činila průměrná mzda ve sledovaném roce 25.137,- Kč). A to ještě v důsledku výrazného snížení příspěvku zřizovatele na rok 2013 museli být pracovní smlouvy, u nichž to dovoloval rozsah práce, převedeny na dohody o pracovní činnosti, aby se ušetřilo např. na příspěvcích na stravování, placení dovolené.

Z dalších položek neuvedených v předchozí části výroční zprávy uvádíme odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku **539.045,- Kč**, náklady na elektřinu, vodné a stočné a na dodávky tepla **864.775,73 Kč** (což bylo o 3,3% více než v předchozím roce), náklady na ostrahu HS Mayrau **499.596,- Kč**. Bankovní poplatky činily **7.752,- Kč**, úroky vynesly pouze **10,14 Kč** (tedy 50,65% předchozího roku). Pojištění majetku Středočeského kraje spravovaného SVMK a pojištění odpovědnosti zaměstnavatele činilo **38.085,75,- Kč**.

Veškerý provoz SVMK byl veden snahou po maximální úspornosti, aby byl dostatek prostředků na plnění hlavních úkolů, tj. na správu a ochranu sbírek a jejich zpřístupnění a prezentaci veřejnosti i na odbornou a publikační činnost pracovníků muzea.

Přehled celkových nákladů a výnosů SVMK za rok 2013

ÚČET	TEXT	NÁKLADY	VÝNOSY
501	Spotřeba materiálu	197 711,95	
502	Spotřeba energie	864 775,73	
504	Prodané zboží	94 227,24	
507	Aktivace oběžného majetku	-33 656,00	
511	Opravy a udržování	364 416,81	
512	Cestovné	25 260,00	
513	Náklady na reprezentaci	14 211,00	
518	Ostatní služby	1 257 571,74	
521	Mzdové náklady	5 317 337,00	
524	Zákonné sociální pojištění	1 696 863,00	
525	Jiné sociální pojištění	14 404,00	
527	Zákonné sociální náklady	119 515,77	
538	Ostatní daně a poplatky	0	
549	Jiné ostatní náklady	43 957,69	
551	Odpis dlouhodobého majetku	539 045,00	
556	Tvorba a zúčtování opravných položek	15 680,80	
558	Náklady z drobného dlouhodob. majetku	45 899,61	
602	Tržby z prodeje služeb		343 241,00
604	Tržby za prodané zboží		105 674,00
648	Zúčtování fondů		1 000,00
649	Jiné ostatní výnosy		785 500,70
662	Úroky		10,14
672	Příspěvky a dotace na provoz		9 341 795,00
	Obraty	10 577 220,84	10 577 220,84
	Zisk		0

*PhDr. Zdeněk Kuchyňka
ředitel SVMK*